

CRÒNICA D'ACTIVITATS

ROMÀNIC DEL RIPOLLÈS (II)

Visita a St. Pere de Camprodon i Sta. Cecília de Molló

Sta CECÍLIA de MOLLÓ. No tenim cap document que ens doni indicatiu de quan es va fundar la parròquia, i per tant l'església de Sta Cecília, però es pot pensar que seria a principis del S-X. El nom del lloc en la forma "Mollione" apareix en un document del 936 (12). El testimoni arquitectònic del campanar ens mostra l'existència d'una església al S-XI.

Pere de Marca (13) ens transcriu de l'arxiu del monestir de Ripoll, la donació a aquest monestir d'un alou situat en la parròquia de Sta Cecília de Molló i del qual dona les afrontacions. La donació fou feta per Ramon Berenguer, Comte de Barcelona (IV d'aquest nom i no III) (12), Besaiú, Cerdanya i Marqués, així com Príncep d'Aragó, l'any 1141 de l'Encamació, amb motiu de la seva determinació a ésser enterrat, quan morís, en el monestir de Ripoll. Un altre document, del 1144, també de l'arxiu del monestir de Ripoll (14), ens testimonia la donació a aquest monestir de l'església de Sta Cecília de "Moion" amb les seves dècimes i primícies, alous i pertinences; la donació és feta per Berenguer, bisbe de Girona, amb l'aprovació de l'Arxidiaconat, Capítol i clergat. L'edifici actual del temple, probablement de principis del S-XIII (excepte el campanar), es deu haver construït sota el domini del monestir de Ripoll.

El poble de Molló es troba enlairat en un carener entre el Ritort i el clot de la Font i prop de la carretera del coll d'Ares. L'església, situada en un extrem del poble, sobresurt i és visible des de molt lluny. (Llàstima que en l'última reforma dels anys vuitanta, en construir uns murs de protecció per la part sud, la visibilitat de la part inferior del temple, des de la carretera, hagi disminuït).

El temple, a l'exterior mostra un edifici rectangular, ample, cobert amb una teulada a dos vessants que té als extrems del carener dos petits campanarets de paret. L'absis a llevant, semicircular en planta, és més estret i baix que la nau però de considerable volum. Té una sola finestra, i com a decoració sota el ràfec, hi ha una cornisa sobre petites mènsules. Recolzat en el mur nord de la nau hi ha un campanar de base quadrada de 5 plantes. Al mur sud de la nau, començant per l'oest sobresurten: a) el portal format per un gran cos rectangular, b) un contrafort i c) un altre cos rectangular amb finestra al centre, que forma parió amb el portal. En el pany de la paret entre a) i b), i entre b) i c), hi ha una finestra.

El portal tot hi recordant el de St Pere de Camprodon, presenta força diferències; ací la porta és del tipus amb dintell i timpà sense decorar, els brancals són tots de secció rectangular i no hi ha columnes ni capitells. Una cornisa marca el començament de les arquivoltes en degradació, constituïdes per un tot, un arc de secció rectangular aixamfranat per una motllura còncaua que té botons a intervals i un arc exterior també de secció rectangular. El conjunt queda emmarcat per les pilastres avançades de cada costat, l'esglaonat inferior i una complexa decoració en la part superior. Aquesta és formada per una línia de 9 arquets llombards decorats en els extrems inferiors (alguns per caps), i amb un fris de dents de serra a sobre i a sota. A dalt i a baix del conjunt indicat, hi ha respectivament un fris amb el dibuix d'una tija i unes palmetes i una motllura de secció quasi circular. Finalment el tot acaba amb un guardapols del tipus cornisa aixamfranada.

Anteriorment s'ha indicat l'antiguitat del campanar, atribuïble al S-XI, però en observar-lo és evident l'existència de dues èpoques de construcció, la primera des de la base fins al nivell de la teulada, i la segona la resta. J. Vigué (15) indica una restauració l'any 1952 en què foren substituïts els capitells de les finestres, menjats pel temps, entre altres intervencions. J.A. Adell (16) escriu: "el cos inferior del campanar, des del punt de vista arquitectònic, pot correspondre a un moment anterior, a causa de l'aparell i decoració, però el conjunt té totes les característiques d'una obra unitària.

Tinc record d'haver llegit un opuscle, podria ser parroquial, en què s'indicava que de resultes dels terratrèmols del S-XV el campanar havia sofert grans danys i va ser necessària una restauració. Malauradament no he pogut trobar l'escrit esmentat. Podeu veure la forma i la decoració de la torre en la figura adjunta.

Podem interpretar la planta del temple (figura adjunta), com el d'una església de creu llatina amb els braços molt curs (recordem el cos rectangular sobresortint a l'exterior), però a l'interior veiem una nau bastant ampla i de volta apuntada molt alta, amb un absis semicircular, més estret i baix que la nau, i el que es podria suposar transepte, format a cada costat per una arcada apuntada molt més baixa que l'arc toral de l'absis, i per tant no es forma un veritable creuer.

La volta i els murs són fets de carreus petits, ben tallats i arrengrats. La nau és dividida en trams per tres arcs doblers i a l'arrancada de la volta hi ha una senzilla cornisa en tota la llargada de la nau. En canvi a la paret est i a l'absis hi veiem una cornisa sobre mènsules, i entre elles hi ha un fris de dents de serra. A la meitat del mur nord de la nau s'obre la porta que comunica amb la torre-campanar. Sobre l'absis en el mur est i en el mur de ponent hi ha sengles ulls de bou.

Antoni Estapé i Ferrer

BIBLIOGRAFIA:

12) A. Pladevall, M. Ll. Casas i J. Vigué. *Cat. Rom. Vol. X*, pàg. 155; 13) P. de Marca. *App. 403, col. 1.287*; 14) *Id. ant. App. 403, col. 1.294*; 15) J. Vigué. *Cat. Rom. Vol. X*, pàg. 156; 16) J.A. Adell. *Id. ant.*, pàg. 159.

